

Düçane Cündioğlu ve Akıl

Piyasaların Kara Çarşamba dediği 7 Haziran gecesi Düçane Beyefendi, kendi YouTube kanalında, canlı yayında tam üç saat bu akıl kavramını ve ilgili şeyleri anlattı. İlk bir saati her zaman olduğu gibi kendi ilmi üstünlükleriyle geçirdi. Dikkat ettim her bir dakikada konudan konuya geçiyordu. Yani sizin bileceğiniz tam 180 farklı noktaya değindi. Bunları beş başlıkta ve onun ana maksatlarını özetlemek mümkündür. Ayrıca bunların hepsini değerlendirmek bizi ilgilendirmez. Çünkü çoğu kendi kendini medih idi. Fakat ilme ve mukaddesata yönelik, ilmi ve mukaddesatı çiğneyen beş konu oldu ki onlar çok önemlidir. Maalesef bu beş başlıkta Düçane büyük yanıltmalarla konferansını kapattı. Yetmezmiş gibi hafta sonu pazar günü üç saat daha abonelerine bu konuyu belgeleriyle anlatmaya söz verdi.

İşte bizi ilgilendiren beş konu aşağıdaki gibi şunlardır:

(Beşincisi onun kullandığı argümanlardır. Ona dikkat et!)

Birincisi: Diyor ki: Tarih boyunca insanın merkezî duyu organı akıl mı, kalp mi; başka bir deyimle beyin mi yürek mi? Diye tartışmalar süregelmiştir. Aristo, eşyada aklın varlığını kabul ettiği halde o da Kur'an da kalbi duyu merkezi kabul ediyorlar. Ama yanıltıyorlar. Çünkü Galen (Calinos) Anatomi bilimi ile insanın duyu merkezinin beyin olduğunu ispat etmiştir. Hem de Kur'an'dan yedi yüz yıl önce... Ama maalesef İlahiyatçılarımız ve Doktorlarımız Galen'i tanımıyorlar. Ben yeniden dünyaya gelseydim, ömrümü Galen'i keşfetmeye adardım.

Burada bu maddede Düçane Bey'e şu üç notu versek, galiba buradaki yanlış ve yanıltmalarının farkına varır. İnşaallah içindeki dinsizliğe yaklaşan durumunu düzeltir.

A) İnsanda iki temel duyu merkezi var. Biri bizim bugünkü Türkçede akıl dediğiniz üst korteks, diğeri başta göğsümüzdeki merkezî nokta olmak üzere bütün vücuda yayılan, hatta insan bedeni dışına bile taşan, Freud'un, bilinçaltı, Jung'un bilinçdışı dediği ve Kur'an ile mutasavvıfların kalp dediği, dipsiz ve adeta sonsuz bilgi işlem içeren merkezdir. Ki bu merkezin çoğunu göğüsteki yürek değil de beynin alt katmanları oluşturur. Bediüzzaman da kalbi böyle açıklamış, İşaratül-İ'caz tefsirinde. Batılılar Üst Korteksin algısına rasyo diyorlar. Derin kalbin algısına da entelekt diyorlar.

B) Aristo, evet birçok şey bilmiyordu, ama 2350 sene önceden eşyadaki aklı ve yazılımı Form ve Anima ismiyle öyle keşfetti ki bu bilişim çağımız dahi henüz o seviyeye gelememi. Beyin Cerrahı Prof. Dr. Türker Kılıç Hocayı istisna edelim. Demek asıl bilgi-işlem hacmi ve asıl akıl ve derin görüş, üst kortekste değil de bilimin bugün bilinçdışı dediği kalptedir. İşte Aristo bunu vurgulamıştı. Demek Düçane'nin haddi değil, Aristo'yu bu gibi konularda sollaması.

C) Kur'an da günlük bilgi olmadığı için; Düçane'nin muhayyile dediği ve Kur'an'ın kalb dediği metafizik ve somut bilinç katmanlarından geldiği için, o akıl ürünü değildir, kâinatın aklı olan kalp (bilinçdışı) katmanlarının ürünüdür. Düçane kendisi de yirmi yaşında yazdığım dediği Sözü'nün Özünde kitabında bir katman olarak bunu vurguluyor.

Dücanne sözünü ettiği bu kitapta dahi üç falso veriyor: Vahyin sadece üçte biri rüya iken (Şura, 51) o hepsi rüyadır, diyor. Yirmi yaşımda o kitabı yazdım, diyor, hâlbuki arkadaşımızdır, tanıyoruz, 40 yaşımda yazdı. Ayrıca Arapçası zayıf olduğu için mealleri o kitapta yanlış vermiştir. Uyardık, ama düzeltmedi.

İkincisi: Dücanne tekrarlar dedi ki: *Asıl ilim Yunan ilmidir. Yunan ilminin de asıl kaymağını Galen keşfetmiştir. Kur'an ve dolayısıyla Muhammed, Galen'den yedi yüz yıl sonra geldiği halde akıl kavramını dahi bilmiyor. Turan Dursun gibi Muhammed'in rabbi beyni ve dolayısıyla aklı bilmiyor. Muhammed günümüzde televizyon ve bazı basit filmleri bilip de bilgisayar ve teknoloji den habersiz bir peygamber gibidir.*

İşte Dücanne'nin bu ikinci maddedeki deccallığını (yanıltıcılığını) şöyle dört madde halinde cevaplamak gerekiyor. Şöyle ki:

A) Evvela bilimler evrim geçirir. Din yani metafizik kalbi bilgiler öyle değildir, onlar sonsuzdan geliyor. Manevidir, hidayet ve rahmettir. Nitekim çok övdüğü Galen'in, hatta çağıımıza yakın İbn Sina'nın da Anatomi konusunda bilgisi çok basittir. Bugünün bilimleri yanında hiç hükümlüdedir. Nitekim Galen ve İbn Sina'ya göre **insan kan, safra, sevd ve balgamdan oluşur.** İşte bu bilgi bugün için tam çöplüktür.

B) Kur'an 1400 yıl önceden geldiği halde böyle hiç absürt, yanlış ve değeri olmayan bilgi içermiyor. Kur'an evrime tabi olan bilim kitabı değildir, hidayet ve rahmet yani ebediyeti kazanma ve her iki dünyada başarı kitabıdır. Kur'an yanlış bilgi içermediği gibi ve Galen gibi falso bilgiler atmadığı halde tam yirmi yerde, kendinizi inceleyin diye Anatomi ilmini teşvik ediyor.

C) Kur'an herkesin ortak kullandığı gıda gibi, en basit zihinlerden en derin bilgelere kadar, yaygın bir yağmur gibi herkesi beslediği halde asla ontolojik yanlış içermiyor. Buna mukabil her ayeti hatta bazen her cümlesi ontolojik, metafizik bir bilgidir. Ben 40 bin cümlesinin tefsirini yaptım, bunu herkese gösterdim. Ahkam konusu bahsimizden hariçtir. O tarihsel olabilir. Zaten içtihad kurumu bunun için vardır.

D) Kur'an, Allah için kullandığı göz, el ve iki el, basit bir edebiyat bilgisiyle dahi, müşahede, güç ve diyalektik yapı olduğu anlaşılıyor. Dücanne'nin bunları hadis edebiyatına benzetip inanılmaz bir Allah algısını Kur'an'a isnat etmesi tam bir art niyettir. İnanmamışlık sonucu içinde oluşun çelişkilere bahane aramaktır.

Üçüncüsü: Dücanne, Galen'in ruhun ölümlü olduğunu ortaya koyması, Nietzsche'nin Tanrı Öldü inkılabı gibi bir devrimdir, dedi. Dolayısıyla başta İslam olmak üzere bütün dinlere bir tokat çekmiş oldu. Halbuki Allah'ı inkâr etmek, ruhun ölümlü olduğunu söylemek tamamen varlık ve hayat cahili olmak demektir. Ontoloji disiplinin den tam habersiz olmak manasına gelir. Beşeriyetin binlerce senedir, tecrübe ve birikimini dışlamak demektir. Ne haddine böyle cahillerin, buna el atması. Zaten Galen de bir feylesof olmaktan ziyade bir tabipti, soyut değerlerden ziyade, sadece gözüne inanyordu. Asla Aristo, Platon gibi bir bilge ve duru-görüş sahibi değildi. Yoksa böyle söylemezdi, sırf Anatomiye dayanarak hükmetmezdi.

Şimdi ruh ile ilgili daha önce yazdığım bir iki pasajı buraya alıp işin cevabını ona bırakıyorum:

Kısa Bir Giriş:

Asıl varlık soyuttur. Soyut varlığın özü de bilgi ve bilinçtir. Buna eski tabir ile ilim denilir. Büyük varlık bilgini İbn Arabî, *İlim Allah'ın en büyük ismidir*, diyor. İsim, somutlaşan, belirginleşen nokta varlık demektir. Evet, ilim ve bilinçten oluşan benlik ve kişilik, kudretin (enerjinin) yansıması olan somut datalar arasında oluşan network ile kendini somutlaştırır.

Bu somut görüntü eğer Allah'ın ise ona, ehadiyet tecellisi başka bir tabir ile monad denilir. Eğer ruhun somutlaşması ise, ona benlik ve nefis (kendilik) denilir. Yani ilim ve kudret bir araya gelince, kâinat networku içinde irade ile gelişen güzel bir çiçek olur.

İnsanın vücut ve beyindeki bilgi işlem hacmi diğer bütün canlıların toplamından daha fazla olduğu halde; sayı olarak birçok türden daha az gene sahibiz. Eskiden sanıldığı gibi, birkaç milyon gene sahip değiliz. Sadece 22 bin genimiz var. Fakat bu genlerin dizaynı ve vücuttaki açılımlarının bilgi işlem hacmi, nerede ise bütün kâinatın atomları kadardır. (Ayhan Songar.) Demek ruh bir birlik düzenidir; bilinçli bir yasadır. Kuantum Fiziği, parçacık datalarından daha çok, onların kendi aralarındaki iletişim ve bilinci bize gösteriyor. Evet, birçok data, soyut bir yasa olan ruh ile organize olunca ruh görünmüş olur; yani somut ışınsal bir boyut kazanır.

Bilgisayar ve Yazılım teknolojisinin geometrik olarak gün geçtikçe gelişmesi, varlıktaki özellikle beyindeki üç boyutlu sibernetik sistemin basit bir kopyası olmasından dolayıdır. Ve insanoğlu, üç boyutlu veya daha fazla boyutta yazılım yazamadığı müddetçe bir canlıyı yaratamayacak, diye anlaşıyor. Yaratırsa da geçmiş ve geleceğiyle o canlıyı kâinat içinde yaşatamayacaktır. Yaşatsa zaten sonsuz ilim ve bilinç okyanusundan bir ruhu çağırılmış olur. Şimdi asıl konumuza geçiyoruz. **İşte:**

1) İnsanlık, soyut kavramları öğrendiği ve edebiyatın oluştuğu günden beri, katı madde ve fizik dünyanın ötesinde, işleri yöneten, organize eden, madde ve fizik dünyaya şekil veren bir özün olduğuna inanmıştır. Ve bu inanışta haklıdır da. Çünkü istisnaî durumlar olan saf materyalist düşünceler dışında hemen hemen her millet bu öz olguya, etkene, modern tabirle bilinçli ve yönetici yazılıma bir isim takmıştır.

İbrâniler bu öz dosyaya bir isim takarak, ona ruhani bir şahsiyet verip ona “*Saul*” dediler. Samuel, 1/11’de ifade edildiği gibi: Nehhas (uğursuz) adam, Benî İsrail’in (dindar-medeni milletin) maddî olarak kurtarılmasına karşı onların sağ gözlerinin (gelecek ve ahiret inancının) çıkarılmasını şart koşuyor. Bunun üzerine millet Saul’e elçiler gönderip onun bu kötü şarta karşı kendilerini kurtarmasını istiyor. Ve Saul olağanüstü bir şekilde onları hem kurtarıyor hem sağ gözlerinin çıkartılmasını önüyor. Burada ilginç bir nokta şudur ki; Nehhas adam, milletin sağ gözünün çıkartılmasını, Benî İsrail’e (medeni, gelişmesini tamamlamış, dindar millete) leke olsun diye yapmak istiyor.

Evet, dini bilen, medeniyeti bilen, geçmiş ve geleceği düşünen ve sağ gözü olan herkes ve her millet, ruha ve ebediyete inanır, insanlığı anarşizm ve materyalizm bataklığına düşürmez, Benî İsrail’in şerefini kurtarır.

İngilizler, bu ruh hakikatine *Soul* diyorlar. Bilemiyorum acaba bu kelime Sâmiye midir, yoksa Ârice midir? Çünkü Âri dillerde *Soul* temel dayanak demektir ki, ayakkabına da *Sol* diyorlar. Mesela Kürtçede. Çünkü ayakkabı insanın dayandığı temel bir şeydir.

Latinler ve Yunanlılar, bu hakikate *Psi* diyorlar. Bu kelimenin etimolojik manası, kıvrak, iş gören ve görünmeden geçip giden nesne demektir. Farslar buna *Cân* (hareket eden görünmez şey) demişler. Latince'deki *anima* da bu manaya gelir.

Diğer Sâmi Ortadoğu dilleri buna *Ruh* demişler. *Ruh, rîh, reyhan*, rüzgâr gibi görünmemekle beraber, iş gören, rahatlık sağlayan, güzel etki, güzel esinti, güzel koku manalarına gelir. Araplar, daha çok somut düşündüklerinden ve madde-mana ayırımına gitmediklerinden, bu öze, bu bilince *Nefs* demişler. Nefs, etimolojik olarak kan demektir. Onlar, insanın özünün ve kendiliğinin, kan olduğunu düşünüyorlardı. Kur'an'da bile nefis, bu manada, ruh ve bilinç yerine kullanılmıştır. Demek bir kısım yazarların dediği gibi ruha Soul demek, nefse Psik demek yanlıştır.

2) Çok acıdır ki; ehl-i dünyaya bedel, dindarlar -her üç dinde de- farkına varmadan, dünya-ahiret, beden-ruh, kadın-erkek, madde-mana, çarşı-mabet, bilim-din ayırımını dile getiriyorlar. Getirmeyenler de öyle yaşıyor. Bu çağda Hz. Muhammed'in, *Nasıl iseniz, öyle yönetilirsiniz*.¹ sözüne çarpıcı bir şekilde örnek oluyorlar. Evet farkına varmadan Laikliği bil-fiil savunmuş oluyorlar. Hâlbuki diğer insanlar, sadece dünyayı, bilimi, kadını, maddeyi bildiklerinden ve öyle yaşadıklarından onlar gerçek manada laik olamazlar.

İşte bu gibi yanılgılardan ve bilimsel verilerin avamîleşmesinden ve âlimler arasında da ilmî deyimler yanlış kullanıldığından, zihin dünyamızda birçok çıkmaz yaşıyoruz. Mesela:

Aristo 2300 sene önce, *Her şeyin bir formu var. Yani o şeyi, o şey yapan, ona bir kişilik ve kendilik ve öz veren bir mana var*, dedi. Ona göre heyula (maddenin en temel birimi) fizik idi; bu madde o form (suret) ile şekilleniyordu. Ve suret², o şeyin ruhu (metafizik boyutu) idi. Aristo'nun bu izahına üç not düşmemiz lazım.

a) Aristo'nun bu zamanlar üstü olan temel izahı, maalesef Orta Çağda tersyüz edildi. Suret fani ve geçici kabul edildi, malzeme ve odun demek olan heyula asıl varlık bilindi. Halbuki sureti oluşturan bilgi ve bilinç olduğundan, asıl ölümsüz olan o manevi (bilgiye dayalı) boyuttur. Heyula entropiye tabi olup fani olan kısımdır. Dünyamızdan kaybolan kısımdır.

b) Aristo'nun bu izahından anlaşılan dağ-taş her nesnenin, şey denilen her varlığın kendine göre bir hayatı ve ruhu vardır. Fakat bu yazılımlar DNA ve Beyin seviyesinde bilgi-işlem hacmine sahip olmadığı için biz onlara cansız diyoruz. Yoksa fizik gibi hayat da bütün kâinatı kuşatmıştır.

c) İnsanın benliğini ve ruhunu oluşturan, bedenindeki ve beynindeki bu manevi ve yasal (yönetimsel bir gerçeklik olan) yazılım ve bilinçtir. Sinir sistemi ona maddi (harici) bir kılıf oluyor. Ölünce (saf soyut ve saf somut kâinatta olmadığından) ona nurani (astral) bir beden giydirilir. Ehl-i keşfin (Muhayyilesi açık olanların) ve İspritizmacıların gözlemlediği üzere. Çok acıdır ki, Orta Çağ'ın bilimsel kopukluğundan, 2300 senedir insanlık halen bu seviyeye gelememiştir. 1970'li yıllardan sonra, yazılım ve sibernetik sistem ve evrende onu evren yapan sonsuz bir bilinç keşfedilince, insanlık koyu katı materyalizmden kurtulmak üzere bir nefes aldı. Fakat soyut-somut, madde-mana dengesini yakalayamadığı için ve bugünkü çok dallı bilimlerde bütünlük sağlanmadığı için, henüz gerçekçi bir çare bulabilmiş değildir.

¹ Keşfü'l-Hafa

² Kur'an İsra 84'de, suretin, dinamik bir ruhî yapı ve melekût (metafizik) oluşturduğunu şâkile kelimesiyle ifade eder.

3) Bunun baş sebebi, ruhun bedenden tamamıyla farklı maddî bir nesne gibi algılanmasıdır. Ve mahlûk (şekillendirilmiş) bir varlık olarak inanılmasıdır. Gazali, buna, kalpten damarlar yoluyla beyne çıkan bir cevher (maddî öz) der. Diğer Orta Çağ âlimleri, ruhu, vücudu çalıştıran bir buhar olarak değerlendirmişler. Hatta müspet ilimlerde çok ileri olan ve sibernetik bilimini Türkiye'ye getiren Prof. Dr. Ayhan Songar Hocamız dahi, beyni bir piyano gibi görüp ruhu onu çalıştıran bir nesne olarak yazdı. Çünkü o muhterem büyüğümüz de inancı gereği Orta Çağ'ın dışına çıkamıyordu. Saf bilgi ve bilincin ve saf soyutun gücünü bilmiyordu. Ne de olsa onlara materyalist bir eğitim verilmişti.

Ruhu iyice bilmek için *mahlûkiyet* ve *halk* kavramlarını bilmek lazım. Maalesef, halk etmek, *şekil vermek manasında iken*, zamanla münharif bir mana olan *yoktan yaratma* manasında kullanılmıştır. Ve buradan iş çıkmaza girmiştir. Çünkü saf soyutun şekli olamazdı. Hatta bugünkü bilinç ifade eden elektronik dosyaların bile şekli yoktur.

Nitekim, Kur'an vahiy için, ruh için, onları yarattık ifadesini hiç kullanmıyor. Kur'an'da ve diğer semavi kitaplarda, Allah yoktan yaratıyor, diye bir ayet yoktur. Çünkü sadece sonsuz olan kudretinden yaratıyor.

[İki Ara İzah: A) İnsan beyninin sonsuz bilgi işlem hacmi içinde çok alt dosyalar var. Bu dosyaların her biri, bir duyu ve duyguyu temsil ediyor. Haz, lezzet, sevinç ve benzeri onlarca his ve duygu, bu dosyalar tarafından yönetilir. Dolayısıyla beynin dışında bir ruh kabul edip bu duyguları o nesnel ruha vermek bilimsel ve dinî izaha uygun olmaz.

B) Evrim sürecinde türler ihtiyaç, lezzet ve aşırı çevre değişimleri sonucu oluşan ızdırar (zorunluluk) ile gelen mutasyon değişimiyle türden türe geçince; onlardaki ana yazılım da değişiyor. Dinî tabir ile onlara yeni bir ruh üfleniyor. Nitekim, Kur'an'ın ruh üfleme ile ilgili ayeti (7/172) ruhun biyolojiden ayrıldığını, ana karnında dölleme tamamlanınca ona ruh üflendiğini bildiriyor.]

İbn Arabî gibi İslam âlimleri, Kur'an'ın bu gibi mucizevî ayetlerini gördüklerinden ve mutasavvıflar engin tecrübeleriyle bu soyut yazılımı yaşadıklarından *Ruh mahlûk değildir*, dediler. Teftazânî dahi bu manada aşağıdaki sözü söyledi. Fakat bir kısım cahil sofular, bunu su-i istimal ettiler. Ruh mahlûk değilse o zaman biz de tanrıyız veya tanrının bir parçasıyız, dediler. Tanrının sonsuz olduğunu, parçası olmadığını bilmediler.

Fakat ruhun soyut ve bilinç yönüyle mahlûk olmadığını söyleyen âlimler —Teftazânî de dâhil— dönüp, bu sonsuz dosyanın soyut bilgisine haricî (maddî) bir disket giydirildiğinden *Ruh, mahlûktur ve kimsenin ben Tanrıyım deme hakkı yoktur. Çünkü Tanrı sonsuzdur. Sonsuz soyutu ve sonsuz somut olan tecellileri kuşatır. Hiçbir canlı böyle sonsuz olamayacağı için, hiçbir canlı Tanrı olamaz*, diye hükmettiler.

Teftazânî, son derece bilinçli olarak: *İnsanî ruh mahlûk değildir*, demiştir. Yani soyut bilinç ve bilgiden oluşan gerçek yazılım ancak insanda var. Ve insanı insan yapan, ona kişilik ve kendilik veren bilgi, bu soyut yönüyle şekilsizdir. Dolayısıyla mahlûk değildir, diye ifade etmiştir. (Barla Lahikası)

Evet, ilmî bilgiler $2 \times 2 = 4$ formülü gibi, soyut ve saf ilim olduklarından, zaman üstüdürler ve şekil almazlar, şekil alan örnekleri ise somutturlar, zamana bağlı ve fânidirler. Bu örneklerin fâniliği, formülün ölümsüzlüğüne ve ebediyetine aykırı değildir. Demek insandaki hayvanî ruh,

somut olduğundan Teftazânî, hayvanî ruh (nefis) mahlûk değildir, dememiştir. Bediüzzaman, bu büyük âlimin formülünü şöyle açıklamıştır:

Ruh, canlı bir (soyut) yasa, sonsuz İlahî bilinç ve hayatın bir kopyası (aynası) olduğundan, mahlûk değildir. Fakat bu yasaya ve bu kopyaya değişik kılıflar ve bedenler giydirildiğinden somut bir varlık olur. Ve bu yönüyle yaratılmıştır.

Rumuz Risalesinde ise, (mealên şöyle diyor:) *Ben, 80 sene içinde yaşadığım bütün hallerin ve yazılımların toplamıyım. Bu 80 sene içinde her sene vücudum değiştiği halde, ruhum olan yazılım, benliğini, kişiliğini yitirmediği gibi, ölümden sonra da yitirmeyecektir.*

Çünkü Allah'ın beden gibi nice kaydedici araçları vardır. Hava, esir, ışık, taş, toprak vesaire... Evet, hayat biyosfer denilen dar ve sınırlı bir skalaya münhasır değildir; nerede varlık varsa orada hayatın bir çeşidi vardır. Üstad Said Nursi zamanında yazılım yoktu, fakat o bu hakikati istinsah kelimesi ile ifade etti. İstinsah, yazmak tarzında kopyalama demektir.

4) Teftazânî ve Bediüzzaman, ruh için şu tarif üzerinde duruyorlar: *Ruh, tek başına müstakil ve etkindir. Bunun manası şudur: Sözlerde asıl ve aktif olan manadır. Bilgisayarda asıl ve aktif olan yazılımdır. Maddede, asıl olan bilinç ve yazılımdır. Hayatı hayat yapan vahiydir.* Bu gibi örnekleri daha çoğaltabiliriz. Yoksa ruh, mana, hayat ve bilinç, saf soyut olarak var olurlar, demek değildir. Çünkü varlıkta ve kâinatta saf somut olmadığı gibi, saf soyut da yoktur. Bu, kâinatta en temel bir özelliktir. (Ruhun soyut olarak kalamayacağı gerçeği için, 29. Söz, Ruh Bahsine bakın.)

Bediüzzaman, Teftazânî'nin *Ruh ile Allah arasında nisbet yoktur*, sözünü şöyle tefsir etmiştir: *Allah, bedenlerin içine girer inancını reddetmek için, Sa'd-ı Teftazânî böyle demiştir*, diyor. Ve nisbet kelimesini sebep olarak yorumluyor. Yani Allah, ruhları sebepsiz olarak yaratıyor.

Bu kelimenin ikinci bir manası da şudur: *Allah ile Ruh arasında halikiyet, mahlûkiyet nisbeti yoktur. Ve hiçbir ruh, Allah gibi işler yapamaz.* Evet, mahlûk değildir. Çünkü soyuttur. Fakat ruh, Tanrı gibi olamaz. Çünkü biri sonsuzdur. Diğeri onun emriyle oluşan küçük bir dosyadır. Yalnız bir nokta var; o da şudur: Kul, ibadet gibi etkinliklerle iradesinden tamamen sıyrılıp İlahî sonsuz irade ve sisteme entegre olursa; hadisin ifadesiyle Allah, Ben o kulumun eli, dili ve ayağı olurum, diyor. Tasavvufta buna İnsan-ı Kâmil denilir. Fakat bu gibi mükemmel bir dosya ve kâinattaki diğer canlı-cansız bütün dosyalar, sonsuz bir şekilde aktif olan, geçmiş ve geleceği içeren, siberetik, soyut ve her yerde var olan bir emrin (bir yönetimin) tesiriyle olduğundan:

Hiçbir insan hiçbir şeyi yaratamaz, denilmiştir. Onun için Bediüzzaman, Ben, 80 sene içinde yazılan bir ben'im, diyor. Daha ileriye gidilirse: Bu ben, 80 sene değil de 3,5 milyar sene içinde yazılmış bir ruhtur, bir dosyadır,³ denilebilir. Onun için Amerikalı bir bilim adamı, "klonlanan kişinin 2. versiyonu, 1.'sinin aynısı olamaz. Çünkü insanın yetiştiği ana karnı ortamı, ananın psikolojisi, aldığı gıda ve sonra aldığı eğitim ve çevre etkileşimleri onu yepyeni bir kişilik yapar." diyor. Ayrıca bu klonlama 3,5 milyar yıllık birikime uygun olmadığından tam sağlıklı da olamaz. Bilerek yapılmış bir ders değildir. Tabiatın yarım yamalak çekilmiş bir kopyadır.

5) Çok önce gayet zeki bir doktor dostum *Ruh, bir süreçtir*, demişti. Sonra Amerika'nın bir dindar filozofunun, *Tanrı, bir süreçtir*, sözlerini okuyunca, Buhari'de *Zamanın yaptıklarına sövmeyin, zaman Ben'im*, hadis-i kutsisini işitince bir şeyler öğrendiğimi anladım. Evet, bütün geçmiş ve geleceği elinde tutamayan ve en küçük bir parça olan atoma atomluk bilincini yerleştiremeyen ve bütün olaylara egemen olamayan bir güç, hiçbir şey yaratamaz. Ve insanın benliğine ebedilik veremez.

³ Lem'alar, 29. Lem'a...

Dördüncüsü): DÜCANE'NİN ASIL HEDEFİ KENDİSİNE DEĞER VERMEYEN *Avam Müslümanların imanını gidermek, onların bilimden korktuğunu dillendirmek, kendisini başta tıpta zirve bir bilge olarak göstermek ve Kur'an ile hadislerin bilgi seviyesi sıfır olduğunu belgelemek gibi şeyler oldu. Araplar iki yüz seneye kadar hiç İslam'ı değiştirmediler. Kim bunu iddia ederse yalan söylüyor. Yani İslam elimizde sapa sağlam duruyor. Ve işte seviyesi budur, diye elli sefer vurgu yaptı. Burada yine dört madde ile bunun böyle olmadığını gösterebiliriz.*

A) Evvela, gördüğüm kadarı ile kendisi, çağımızın bilgileri olarak olmazsa olmazları olan DNA, Siberetik, Hücre, Hormonlar, yazılım ve yeni tıbbi bilgileri hiç bilmiyor. Hakaret edecekse önce kendisine hakaret etsin.

B) Müslümanlar bilimden korkmuyorlar. Sadece üst korteks ile bilinen bazı günlük bilgiler, kalbin o sonsuz bilgi-işlem hacmiyle elde edilen dini bilgileriyle çelişir, diye korkuyorlar. Dücane gibilere düşen bunlara hakaret değil, bunların ontolojik ve bilimsel yorumlarını anlatıp İslam'ın ilk üç yüz yılı gibi bir bahara zemin hazırlamaktır. Çünkü en basit Müslüman dahi İslam dininin bilime ne kadar önem verdiğini biliyor.

C) Emevilerin uydurma rivayetlerle ve başta İran olmak üzere çevre kültürlerin, bu üç yüz yıl içinde ne kadar İslam'a, özellikle Kur'an'a zarar verdiğini her halde sağır sultanlar dahi bilir. Çok eleştirdiği Diyanet Ansiklopedisine baksa yüzlerce örnek görür.

D) Kendisi, bu yanıltmalarda en basit anlayışları ortaya atıp bu yalanlarını böyle ispat etmek istiyor. Halbuki İslam Kültürü darbe almışsa da Ebu Hanife, İbn Sina, İbn Rüşd, İbn Haldun, Mevlâna, İbn Arabi gibi yüzlerce yüzümüzü ak edecek numuneler var.

Maalesef Dücane bunlardan hiç söz etmedi. Çünkü bunların birikiminden bi-haberdir, dinsizlik aşamasına gelmiş, Turan Dursun gibi önüne her gelen şeye çatıyor. Avam olduğu belli oluyor. Binlerce kitap okusa da... Çünkü bilgelik malumatla olmuyor; irfanla oluyor. Bilgiyi kalbine mal etmekle oluyor. Ama galiba onda bilinçaltı (kalb) dinsizlik ve vesvese darbesini yemiştir.

Beşincisi: Onun akıl, beyin, işitme, görme gibi kullandığı argümanlardır. Kur'an'da itaat ve işitme körü körüne boyun eğmek demektir. Bu da insan doğasına aykırıdır, diyor.

Ve Diyor ki: Kur'an'da akıl kelimesi, isim olarak geçmiyor. Demek Muhammed, beyni ve gerçek bilgiyi bilmiyor. Neden Allah gördü, işitti gibi akletti fiili geçmiyor.

Evvela: Kur'an'ın ve o günün Araplarının kullandığı akıl ve akletme, bizim Osmanlıcada kullandığımız bilgi ve bilme manasında değildir. Dücane çok ve çok etimoloji bildiğini iddia ediyor. Biraz baksa idi, bu akletmenin bilgi değil de riski yenmek üzere karar vermek, işi karara bağlamak demek olduğunu anlardı. Nitekim bu kökten gelen ıkal, insanların başına bağladığı örtü ve o örtünün ipi demektir. Akrabalık bağı manasına da gelir. İkal fidesi, akrabaların ödemesi gereken fide manasına gelir. İşte akıl sadece bir eylem olduğu için isim-masdar olarak Kur'an'da geçmemiştir. Onun yerine lübb (insanın özü), ilim (insanı doğruya götüren veri) gibi kelimeler geçiyor. Evet Kur'an'da, Allah aklediyor kelimesi, geçmiyor. Çünkü düşünüp sonra işi karara bağlamak Allah için acizlik ifadesi olur. Allah mutlak aşkındır, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Nitekim Fikir de basamaklar kurup sonuca varmak demek olduğundan Allah düşünüyor da denmez. Ve Kur'an'da böyle bir fiil yoktur. Fakat yüz küsur yerde Allah bilir, diyor.

Allah'ın bilgisi ise, vahiy ve logos yani kâinata ruh ve can olan yazılım tarzında tecelli ediyor. Nitekim Yunancada rasyo kelimesi yerine genelde akıl ve mantık manasında Logos kelimesi kullanılır.

Evet akıl biz insanlar içindir, çünkü hayatta binlerce riski yenip ebediyeti kazanmak üzere karar vermek ve ona göre iş görmek bizim içindir. Zaten Kur'an yirmiden fazla yerde bu akl-etme filini bize tavsiye ediyor. Hem de Bilinçdışımızla yani kalbimizle. Ki tam tatmin olalım.

Dücanne yine dönüp diyor ki: Bana bu cevap yetmiyor. Çünkü ilmine ilaveten Allah işittir ve görür fiilleri Kur'an'da çokça geçiyor. Neden aklediyor fiili geçmiyor.

İşte bunun cevabı da şudur: Kur'an gerek Allah'ta ve gerek insanda var olan binlerce bilgi şeklini tek tek saymıyor. Onları üç kalemde topluyor. İlim, soyut bilgi; görme, somut bilgi, işitme, soyut ile somut bilgiler arası bilgi. Fuad, Basar ve Sem'. Sem' ve basar işitme ve görme demektir. Fuad ise yürek ve bazen de beyin manasına gelir. Kök olarak kızıışan nesne demektir. (Müncid) Onun için Kur'an onlarca yerde bu üç duyuyu beraber kullanır. Ayrıca Allah'ın soyut ilimden (bilgiden) ayrı olarak, görmesine ve işitmesine vurgu yapması, biz kullarının hallerini gördüğünü ve dualarımızı feryatlarımızı işittiğini vurgulamak içindir.

Dücanne yine etimolojik gaflet içinde... Yoksa, işittik manasına gelem Semi'na kökü, işittik, anladık ve kabul ettik manasına geldiğini bilirdi. Körü körüne kabul ettik manasına gelmez, diye anlardı. Nitekim Mücadele suresi 1. Ayet bu kökü Allah için de kullanmıştır. Ayet, Allah o kadının sesini işitti ve isteğini kabul etti manasına gelir. Yoksa bu ayet, saçma bir manaya münhasır kalır.

Daha detaylar var. Ama kısa ve öz söz daha evladır ve daha tesirlidir. Galiba bu tahkikata göre biz Dücanne'ye alim ve akıllı diyemeyiz, ancak ukala, diyebiliriz.

09.06.2023 / Bahaeddin Sağlam.